

ПЕДАГОГІЧНИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ З ФОРМУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

У статті аналізується актуальна проблема експериментальної перевірки педагогічних умов формування інтерактивної компетентності майбутнього вчителя фізичної культури. **Мета роботи** – експериментальна перевірка однієї із педагогічних умов формування інтерактивної компетентності майбутнього вчителя фізичної культури. **Завдання роботи:** визначити експериментальну й контрольну групи, методики експерименту; розкрити шляхи реалізації однієї з педагогічних умов формування інтерактивної компетентності та здійснити її практичне впровадження; визначити результати і динаміку проведеного експерименту.

Методологія: для досягнення мети, розв'язання окреслених завдань дослідження було використано методи аналізу, синтезу і систематизації праць авторів щодо емпіричної роботи у галузі навчання майбутніх учителів фізичної культури; логіко-системний, проблемно-цільовий, порівняльний аналіз з метою пропонування комплексу завдань, вправ, заходів для реалізації педагогічної умови; методи анкетування і опитування задля визначення рівнів сформованості інтерактивної компетентності майбутнього вчителя фізичної культури на початку і наприкінці експерименту, статистичні методи обробки даних.

Наукова новизна дослідження полягає в експериментальному підтвердженні результативності педагогічної умови – створення інтерактивного освітнього середовища у процесі формування інтерактивної компетентності майбутніх учителів фізичної культури. Результатом роботи виявилось визначення показників сформованості інтерактивної компетентності майбутнього вчителя фізичної культури; детальний опис шляхів реалізації педагогічної умови формування інтерактивної компетентності студентів; запропонований комплекс вправ, завдань, прийомів, заходів для реалізації педагогічної умови; схарактеризована динаміка проведеного експерименту.

Висновки: ефективне формування інтерактивної компетентності вимагає дотримання визначених педагогічних умов для результативного формування інтерактивної компетентності майбутніх учителів фізичної культури.

Ключові слова: експеримент, методика, педагогічна умова, інтерактивна компетентність, майбутній учитель фізичної культури.

Постановка проблеми. Актуальність роботи. У вітчизняних провідних документах (Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 рр., Закон України «Про вищу освіту», Закон України «Про фізичну культуру і спорт», Концепція загальнодержавної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на 2012–2016 рр. та ін.) виокремлено певні засади навчання фахівців у галузі фізичної культури і спорту.

Сучасному суспільству потрібні майбутні вчителі фізичної культури, які постійно готові вдосконалювати професійні компетентності, здатні впроваджувати інтерактивні технології [2], переробляти значні обсяги інформації, оновлювати знання, уміння, навички з інформаційно-комунікаційних технологій, мати гнучкість [1] і адаптивність. Тому нині суспільство підвищує вимоги до якості навчання майбутніх учителів фізичної культури, вимагає від них прискорення темпів інформаційного розвитку, формування інтерактивної компетентності в процесі навчання [6].

У даний час, у зв'язку зі змінами в соціокультурній та соціально-економічній ситуації в державі, об'єктивно зростає потреба у таких фахівцях, що не тільки володіють своєю професією, а й орієнтуються в суміжних галузях діяльності; відрізняються здатністю швидко діяти, приймати рішення, працювати з високою продуктивністю і ефективністю, вирішувати нестандартні професійні завдання, готові до постійного особистісного і професійного саморозвитку. Під час навчання майбутнього вчителя фізичної культури закономірно виникає безліч проблемних педагогічних ситуацій, наприклад, на заняттях фізичною культурою при виконанні рухових дій, фізичного суперництва, ігрової діяльності тощо.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. В межах нашого дослідження заслуговує на особливу увагу експериментальна перевірка педагогічних умов формування інтерактивної компетентності майбутнього вчителя фізичної культури в процесі навчання. Т. Ф. Матвійчук [3], О. В. Онопрієнко [4], В. М. Папуча [5], А. В. Чепелюк [8] здійснили певні експериментальні розвідки щодо результативності процесу навчання майбутніх учителів фізичної культури.

Проведений аналіз наукової літератури з проблеми експериментального дослідження підтверджує, що у попередніх роботах пропонувалися інші педагогічні умови ефективності навчання майбутніх учителів фізичної культури.

Мета. Мета дослідження полягає в експериментальній перевірці педагогічних умов формування інтерактивної компетентності майбутнього вчителя фізичної культури. Завдання дослідження: визначити експериментальну й контрольну групи, методики експерименту; розкрити шляхи реалізації однієї з педагогічних умов формування інтерактивної компетентності та здійснити її практичне впровадження; визначити результати і динаміку проведеного експерименту.

Методологія. Для досягнення мети, розв'язання окреслених завдань дослідження було використано загальнонаукові методи теоретичного рівня: аналіз, синтез і систематизація праць авторів із проблеми експериментальних досліджень щодо навчання майбутнього вчителя фізичної культури; логіко-системний, проблемно-цільовий, порівняльний аналіз з метою пропонування комплексу завдань, вправ, заходів для реалізації педагогічної умови формування інтерактивної компетентності майбутнього вчителя фізичної культури; методи анкетування і опитування задля визначення рівнів сформованості інтерактивної компетентності майбутнього вчителя фізичної культури на початку і наприкінці експерименту, статистичні методи обробки даних.

Наукова новизна. Наукова новизна дослідження полягає у тому, що вперше обґрунтовано та експериментально перевірено ефективність однієї з педагогічних умов формування інтерактивної компетентності майбутнього вчителя фізичної культури.

Результати дослідження. Під час експериментального дослідження, яке відбулося у Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди, в експерименті брали участь 170 студентів факультету фізичного виховання і спорту: експериментальна група (ЕГ) – 134 студента і контрольна група (КГ) – 136 студентів.

Мета експерименту – перевірити ефективність шляхів реалізації педагогічної умови формування інтерактивної компетентності майбутнього вчителя фізичної культури. Однією із педагогічних умов нами було визначено створення інтерактивного освітнього середовища у процесі формування інтерактивної компетентності майбутніх учителів фізичної культури [7].

Протягом експерименту було здійснено порівняння результатів до початку експерименту щодо рівнів сформованості інтерактивної компетентності, й результатів, отриманих наприкінці експериментальної роботи зі студентами. Аналіз результатів експериментальної роботи визначався за визначеними показниками. *Показниками* стали: 1) свідоме ставлення до майбутньої діяльності вчителя фізичної культури і позитивна атмосфера під час навчання; 2) міра усвідомлення значення навчання на факультеті фізичного виховання і спорту і взаємодія всіх стейкхолдерів навчального процесу; 3) сформованість комунікативної взаємодії як основи інтерактивної взаємодії.

Для визначення рівня інтерактивної компетентності студентам було запропоновано кілька діагностичних методик: 1) свідоме ставлення до майбутньої діяльності вчителя фізичної культури вивчалось шляхом аналізу мотивації студентів за методикою дослідження мотивів вибору професійної діяльності за Є. Ільїним; за методикою дослідження мотивів навчальної діяльності студентів за А. Реаном і В. Якуніним; за методикою вивчення мотивація майбутньої діяльності за К. Замфір.

2) Міра усвідомлення значення навчання на факультеті фізичного виховання і спорту і взаємодія всіх стейкхолдерів навчального процесу вивчалась шляхом аналізу розуміння студентами важливості навчання за методикою усвідомлення значення навчання в університеті й на факультеті за Т. Ільїною; за методикою вивчення мотивів навчання і вибору діяльності за дослідницею В. Семиченко.

3) Сформованість комунікативної взаємодії як основи інтерактивної взаємодії вивчалась шляхом аналізу комунікації, спілкування, комунікативності у межах взаємодії за методикою визначення стратегій поведінки в конфліктних ситуаціях за Р. Фішером, У. Юрі; за опитувальником І. Амінова «Як я вивчаю співрозмовника»; за опитувальником А. Добровича «Чи володієте ви навичками людини, з якою приємно спілкуватися?»; за опитувальником О. Казарцевої «Чи вмієте ви розмовляти?»; за опитувальником В. Захарова; за методикою тестування за Г. Сагач «Майстерність спілкування»; за методикою оцінки комунікативних знань, умінь, навичок за дослідницею Т. Б. Хомуленко; за ефективністю педагогічних комунікацій майбутніх учителів за О. Леонтьєвим; за методикою з'ясування комунікативних здібностей фахівця за Л. Мітіною; за визначенням комунікабельності особистості за В. Ряховським.

Отже, першою педагогічною умовою було створення інтерактивного освітнього середовища у процесі формування інтерактивної компетентності майбутніх учителів фізичної культури зі студентами експериментальної групи Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

Реалізація пропонованої педагогічної умови відбувалася з урахуванням трьох чинників: удосконалення матеріально-технічної бази факультету фізичного виховання; створення інтерактивного

освітнього простору на факультеті фізичного виховання; створення доброзичливої атмосфери, сприятливого клімату на факультеті фізичного виховання.

Враховуючи перший чинник – удосконалення матеріально-технічної бази факультету фізичного виховання – викладачі зважали на наявну матеріально-технічну базу, відбирали різноманітне матеріально-технічне обладнання для навчання, використання якого дозволяло студентам набувати досвід роботи з наявною матеріально-технічною базою. Зокрема, значну увагу викладачі приділяли підбору необхідних для занять засобів матеріально-технічної бази. Також під час навчання студентів відбулося зміцнення матеріально-технічної бази.

Важливо наголосити, що забезпечення першого із визначених чинників створювало необхідні передумови для другого чинника – створення інтерактивного освітнього простору на факультеті фізичного виховання, який враховує змістову наповненість, що передбачало набуття студентами необхідних фахових знань, умінь, навичок, накопичення досвіду різноаспектної інтерактивної діяльності на заняттях.

Отже, з урахуванням перших двох чинників – удосконалення матеріально-технічної бази факультету фізичного виховання; створення інтерактивного освітнього простору на факультеті фізичного виховання – нами було розроблене відповідне навчально-методичне забезпечення: підбір відповідних підручників, посібників, диференційованих за змістом та рівнем складності; навчальних програм і завдань, контрольних робіт тощо. Ці матеріали давали змогу педагогам використовувати можливості факультету фізичного виховання, а студентам під час вивчення – краще опанувати новий матеріал, виконувати диференційовані завдання, здійснювати навчальну пізнавальну діяльність.

Реалізація педагогічної умови відбувалася в експериментальній групі при викладанні гуманітарних дисциплін «Педагогіка», «Психологія», «Вступ до спеціальності», на першому і другому курсах, а також при викладанні дисциплін фахового циклу на третьому, четвертому курсах. Впровадження означеної педагогічної умови вирішувалося шляхом: організації широкої інформаційно-роз'яснювальної роботи зі студентами і викладачами; проведення комплексу методичних заходів; заохочування студентів і викладачів до здійснення власних пошуків у сфері досліджуваної нами проблеми.

Інформаційно-роз'яснювальну роботу зі студентами проводили під час навчальних занять, індивідуальних бесід, з викладачами – на науково-методичних семінарах на кафедрі олімпійського і професійного спорту, спортивних ігор та туризму Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

Важливим виявилось залучення до інформаційно-роз'яснювальної роботи також інших молодих дослідників, аспірантів, які роз'яснювали студентам особливості матеріально-технічної бази у навчанні, новітні засоби матеріально-технічної бази; надавали інформацію про ознаки навчального середовища, освітнього середовища, інтерактивного середовища.

Також важливим виявилось врахування третього чинника – створення доброзичливої атмосфери, сприятливого клімату на факультеті фізичного виховання, вплив постаті самого викладача фізичної культури – при створенні інтерактивного освітнього середовища у процесі формування інтерактивної компетентності майбутніх учителів фізичної культури.

Ми залучали студентів до участі в дискусіях, диспутах, наприклад, на такі теми: «Які фактори впливають на формування інтерактивної компетентності майбутніх учителів фізичної культури? Які фактори впливають на створення доброзичливої атмосфери, сприятливого клімату? Як на студентах відображається постать самого викладача фізичної культури?», «Як сприяти мотивації до навчання майбутніх учителів фізичної культури? «Як покращити мотивацію до прагнення бути успішним в професії?», «Які основні шляхи формування мотивації до навчання майбутніх учителів фізичної культури?», «Яка специфіка навчання майбутніх учителів фізичної культури», «Яка професійна мотивація до навчання є визначальною: внутрішня чи зовнішня?».

Слід відзначити, що під час проведення експериментальної роботи зі студентами, у яких було зафіксовано найбільш низький рівень мотивації, ми додатково запроваджували індивідуальні бесіди, консультації, спрямовані на корекцію професійної мотивації. Для цього були організовані проблемні бесіди, бесіди-роздуми, міні-дискусії («Я вважаю, що позитивним в професії вчителя фізичної культури є ...»), «Що нового я можу привнести у свою професію вчителя фізичної культури», «Роздуми про себе у своїй професії вчителя фізичної культури» тощо).

Для визначення позитивної мотивації до навчання в інтерактивному середовищі та його значущості з майбутніми вчителями проводилися бесіди, дискусії, диспути з тем: «Які можливості має інтерактивне середовище для формування інтерактивної компетентності? Які можливості має інтерактивне середовище для підвищення рівня інтерактивної компетентності?», «Чи можна назвати професіоналом вчителя фізичної культури, який не може створити доброзичливу атмосферу, сприятливий клімат на занятті?». Обговорення зі студентами широких можливостей створення доброзичливої атмосфери, сприятливого клімату стимулювало в майбутніх вчителях усвідомлення значущості інтерактивного середовища.

Також нами було організовано роботу студентів за пропонованими темами докладів, доповідей студентів, наприклад: «Чи можливі гарні взаємозв'язки між викладачами і студентами на факультеті фізичного виховання і спорту? Чи існує об'єктивність розв'язання конфліктних ситуацій на занятті

фізичною культурою? Чи справедливим є оцінювання навчальної діяльності студентів на лекціях у галузі фізичної культури і спорту? Чи є можливість використання неформального лідерства для розв'язання освітніх завдань в командах на спортивних змаганнях?»

Для розвитку особистісних якостей студентів при створенні доброзичливої атмосфери, сприятливого клімату, тих якостей, які формують його постать як майбутнього вчителя фізичної культури, було також впроваджено низку заходів для розвитку спілкування. На заняттях з «Педагогіки», «Вступу до спеціальності» пропонувалися завдання і вправи різного характеру, які добиралися таким чином, щоб у процесі їх виконання студент міг виявити сформованість основних умінь і навичок спілкування, а саме: «Стиль спілкування», «Умови ефективного спілкування», «Ділові ігри з розвитку спілкування: Карусель, Довірена особа, Управління бесідою, Переконавання, Техніка активного слухання».

У ході експериментальної роботи ми пропонували студентам проблемні дискусії, що було спрямовано на знаходження нестандартних рішень на заняттях фізичною культурою для створення доброзичливої атмосфери, сприятливого клімату у навчанні.

На наш погляд, проблемні дискусії не тільки сприяли підвищенню інтересу студентів до навчання, формування комунікативної компетентності, але й виконували освітню й виховну функції, стимулювали інтерактивність студентів, сприяли засвоєнню знань та навчали культурі полеміки, дискусії, що є необхідним для створення доброзичливої атмосфери, сприятливого клімату.

Безумовно, оскільки в основі діяльності майбутнього вчителя фізичної культури лежить процес взаємодії з іншими людьми, великого значення набуває розвиток у них умінь і навичок інтерактивної взаємодії. Зазначене враховувалось нами в експериментальній роботі й відобразилося в спеціальних вправах, метою яких є розвиток інтерактивної взаємодії студентів. Цьому сприяла постановка пізнавальних і проблемних запитань студентам, на які вони мали відповісти, надаючи аргументи на підтвердження власної думки: на основі вивченої теорії та власного досвіду.

Зазначимо, що активна участь студентів експериментальної групи у проблемних семінарах стимулювала розвиток таких якостей, як ініціативність, товарицькість, толерантність, сприяла спілкуванню майбутніх вчителів фізичної культури. Для формування інтерактивності студентів, яка є основою інтерактивної діяльності, що закладена в основу інтерактивного середовища для студентів на заняттях ми використали розроблену програму спостережень у табличній формі з форм прояву і виявлення інтерактивності. На початку експерименту інтерактивність студентів обох груп виявлялася на рівні лише активності у спілкуванні в парі, а наприкінці експерименту інтерактивність студентів експериментальної групи, на відміну від контрольної, характеризувалася вже не лише активністю у спілкуванні в парі, але й активністю у спілкуванні в малій групі, у різних за складом групах, а також втіленням і реалізацією студентами умінь і навичок ведення дискусій, володіння технікою бесід, переконань, впровадження диспутів, вміннями і навичками вирішувати і розв'язувати конфліктні ситуації.

На навчальних заняттях відповідно до теми було запропоновано кілька дискусійних тем для творів і обговорення: «Чому роботодавці беруть ініціативних, активних, креативних фахівців?», «Як характеризує людину інтерактивність?», «Чому сучасний фахівець має аналізувати причини непорозуміння з керівництвом, чи з підлеглими, причини невміння взаємодіяти з колегами», і висловити власну думку, що дозволило нам ґрунтовніше проаналізувати ставлення студентів до прояву інтерактивності при створенні інтерактивного середовища.

Нами було проведено кілька бесід щодо вияву інтерактивності, на яких обговорювалися такі питання: що дає нам прояв інтерактивності в навчанні, роботі й житті; для чого необхідно виявляти інтерактивність; на яких ступенях розвитку інтерактивності найскладніше; яких висновків можна дійти з результатів виконання практичних завдань за інтерактивною взаємодією; на які якості впливає розвиток інтерактивності; що потрібно постійно робити для підтримки розвитку інтерактивності тощо.

Отже, наприкінці педагогічного експерименту, за визначеними раніше показниками, було здійснено порівняльний аналіз. Для проведення діагностики змін рівнів сформованості інтерактивної компетентності студентів використовувалися пропоновані раніше методики дослідження. Для отримання даних про динаміку рівнів сформованості інтерактивної компетентності студентів нами було порівняно результати на констатувальному та контрольному етапах експерименту, і визначено динаміку. Результати подано на рис. 1.

У якості наукової дискусії щодо отриманих результатів зауважимо, що в інших експериментальних дисертаційних дослідженнях сучасних науковців з навчання майбутніх учителів фізичної культури, а саме О. В. Онопрієнко [4], В. М. Папуча [5], А. В. Чепелюк [8] нами було визначено, що порівняльний аналіз отриманих нами даних частково, певним чином співпадає з результатами досліджень попередників, які опосередковано вивчали це питання.

Іншими словами, проведене нами дослідження підтверджує гіпотези інших науковців щодо ефективності впровадження педагогічних умов, оновлення шляхів, форм, методів, засобів, прийомів сучасного навчання, у нашому випадку – формування інтерактивної компетентності майбутніх учителів фізичної культури.

Висновки. Отже, ретельний аналіз науково-практичного досвіду в галузі формування інтерактивної компетентності, власні спостереження, проведений педагогічний експеримент уможливили формулювання наступних висновків: ефективне формування інтерактивної компетентності вимагає реалізації визначених педагогічних умов, одна із яких досліджена у пропонованій розвідці. Перспективи

подальших досліджень у даному напрямі полягають у визначенні інших педагогічних умов формування інтерактивної компетентності майбутнього вчителя фізичної культури і їх експериментальній перевірці.

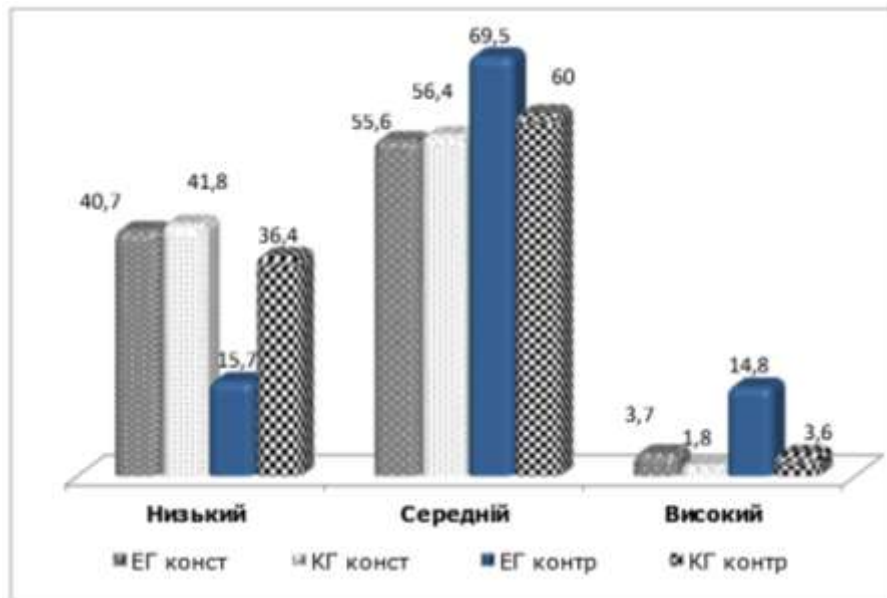

Рис. 1. Порівняльні гістограми зміни рівнів сформованості інтерактивної компетентності студентів EG і KG на констатувальному та контрольному етапах експерименту, динаміка (у %)

References

1. Дубовик Ю. М. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до формування морально-вольових якостей учнів основної школи: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Харків, 2018. 20 с.
Dubovyk, Yu. M. (2018). *Pidhotovka maibutnix uchyteliv fizychnoi kultury do formuvannia moralno-volovykh yakosteï uchniv osnovnoi shkoly* [Preparation of future teachers of physical culture for formation of moral and volitional qualities of pupils of primary school]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kharkiv, Ukraine.
2. Костікова І. І. Професійна самореалізація педагога у процесі інтерактивного навчання учнів англійської мови. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 16. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики*: зб. наук. пр. Вип. 30 (40). Київ, 2018. С. 124–128.
Kostikova, I. I. (2018). *Profesiina samorealizatsiia pedahoha u protsesi interaktyvnoho navchannia uchniv anhliiskoi movy* [Professional self-realization of a teacher in the process of interactive English learning for students]. *Naukovyy chasopys NPU imeni M. P. Dragomanova. Seriya 16. Tvorchia osobystist uchytelya: problemy teorii i praktyky – Scientific journal of M.P. Dragomanov NPU. Series 16. The creative personality of a teacher: problems of theory and practice*, 30 (40), 124–128.
3. Матвійчук Т. Ф. Формування педагогічної майстерності майбутніх учителів фізичного виховання у процесі професійної підготовки: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Вінниця, 2015. 20 с.
Matviichuk, T. F. (2015). *Formuvannia pedahohichnoi maisternosti maibutnix uchyteliv fizychnoho vykhovannia u protsesi profesiinoi pidhotovky* [Formation of pedagogical skills of future teachers of physical education in the process of vocational training]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Vinnytsia, Ukraine.
4. Онопрієнко О. В. Формування базових професійних компетентностей майбутнього вчителя фізичної культури у процесі вивчення фахових дисциплін: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Черкаси, 2009. 296 с.
Onopriienko, O. V. (2009). *Formuvannia bazovykh profesiinykh kompetentnostei maibutnoho vchytelia fizychnoi kultury u protsesi vyvchennia fakhovykh dystsyplin* [Formation of basic professional competences of a future teacher of physical education in the process of studying professional disciplines]. *Candidate's thesis*. Cherkasy, Ukraine.
5. Папуча В. М. Формування педагогічної майстерності майбутнього вчителя фізичного виховання в процесі фахової підготовки: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Запоріжжя, 2010. 243 с.
Papucha, V. M. (2010). *Formuvannia pedahohichnoi maisternosti maibutnoho vchytelia fizychnoho vykhovannia v protsesi fakhovoi pidhotovky* [Formation of pedagogical skills of a future teacher of physical education in the process of professional training]. *Candidate's thesis*. Zaporizhzhia, Ukraine.
6. Сікора В. В. Використання методів інтерактивного навчання майбутніх учителів фізичної культури при викладанні предметів циклу професійної підготовки. *Вісник Чернігівського національного*

педагогічного університету імені Т.Г.Шевченка. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. Чернівці, № 154 (2), 2018. С. 69-73.

Sikora, V. V. (2018). Vykorystannia metodiv interaktyvnoho navchannia maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury pry vykladanni predmetiv tsykladu profesiinoi pidhotovky [Using methods of interactive training of future teachers of physical education in teaching subjects of vocational training]. *Visnyk Chernihivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni T. H. Shevchenka. Seriya: Pedahohichni nauky. Fizychno vykhovannya ta sport – Bulletin of Taras Shevchenko Chernihiv National Pedagogical University. Series: Pedagogical Sciences. Physical education and sports*, 154 (2), 69-73.

7. Сікора В. В. Інтерактивна компетентність майбутніх учителів фізичної культури: педагогічні умови її формування. *Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди «Теорія та методика навчання та виховання»*. Харків, 2019. Вип. 47. С. 113-122. DOI: <https://doi.org/10.34142/23128046.2019.47.10>

Sikora, V. V. (2019). Interaktyvna kompetentnist maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury: pedahohichni umovy yii formuvannia [Interactive competence of future teachers of physical education: pedagogical conditions for its formation]. *Zbirnyk naukovykh prats Kharkivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni H. S. Skovorody «Teoriya ta metodyka navchannya ta vykhovannya» – Collection of scientific works of H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University «Theory and Methods of Learning and Education»*, 47, 113-122. DOI: <https://doi.org/10.34142/23128046.2019.47.10>.

8. Чепелик А. В. Формування психолого-педагогічної компетентності майбутнього вчителя фізичної культури у вищому навчальному закладі: дис. канд. пед. наук: 13.00.04. Хмельницький: 2014. 271 с.

Chepeliuk, A. V. (2014). Formuvannia psykholoho-pedahohichnoi kompetentnosti maibutnoho vchytelia fizychnoi kultury u vyshchomu navchalnomu zakladi [Formation of psychological and pedagogical competence of a future teacher of physical education at university]. *Candidate's thesis*. Khmelnytskyi, Ukraine.

Sikora V.

ORCID 0000-0002-9907-643X

Ph.D. Student of the Department of
General Pedagogy and Pedagogy of Higher School,
H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University,
(Kharkiv, Ukraine) E-mail: valeriasikora1@gmail.com

PEDAGOGICAL EXPERIMENT ON FORMING INTERACTIVE COMPETENCE OF FUTURE TEACHERS IN PHYSICAL TRAINING

*The article analyzes the actual problem of experimental checking of pedagogical conditions for interactive competence formation of future teachers in physical training. The **article's purpose** is the experimental verification of one of the pedagogical conditions for interactive competence formation of future teachers in physical training. The tasks of the paper: to define experimental and control groups, the methods of experiment; to offer the realization ways of one of pedagogical conditions of interactive competence formation and to apply its practical implementation; to determine the results and dynamics of the experiment. **Methodology**: the methods of analysis, synthesis and systematization of the authors' works concerning the empirical work in the field of teaching future teachers in physical training were used to achieve the article's purpose and to solve the outlined tasks of the research; logical and systematic, problem-targeted, comparative analysis in order to offer a set of tasks, exercises, means for realization the pedagogical condition; the questionnaire and survey methods to determine the level of interactive competence of future teachers in physical training at the beginning and in the end of the experiment; statistical methods of data processing. The **scientific novelty** of the research is the experimental confirmation of the effectiveness of the pedagogical condition such as the creation of an interactive educational environment in the process of forming interactive competence of future teachers in physical training. The results of the work are: the determination of the indicators for interactive competence formation of future teachers in physical training; the detailed description of the realization ways of the pedagogical condition for interactive competence formation for students; the proposed set of exercises, tasks, techniques, means and tools for realization the pedagogical condition; the analyzed dynamics of the experiment. **Conclusions**: the successful interactive competence formation requires adherence the pedagogical condition for the effective interactive competence formation of future teachers in physical training.*

Keywords: experiment, methodology, pedagogical condition, interactive competence, future teachers in physical training.

Стаття надійшла до редакції 21.04.2020

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор І. І. Костікова